ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ /Ընդունվել է 25.05.2005/

- Գլուխ 1. Ընդհանուր դրույթներ
- Գլուխ 2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց, նրանց ծնողների (այլ օրինական ներկայացուցիչների) իրավունքները
- Գլուխ 3. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության համակարգը
- Գլուխ 4. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության համակարգի կառավարումը
- Գլուխ 5. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման տնտեսական հիմքերը
- Գլուխ 6. Միջազգային համագործակցությունը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառում
- Գլուխ 7. Եզրափակիչ դրույթներ

Սույն օրենքը կարգավորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց իրենց ընդունակություններին եւ կարողություններին համապատասխան կրթություն ստանա
իրավական, կազմակերպական եւ ֆինանսական հիմքերը, ինչպես նաեւ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառ
հարաբերությունների մասնակիցների իրավունքներն ու պարտականությունները:

ԳԼՈՒԽ 1
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքում օգտագործվում են հետեւյալ հիմնական հասկացությունները.

կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձ՝ անձ, որի ֆիզիկական եւ (կամ) մտավոր, հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները խոչընդոտում են կրթական ծրագրի
յուրացմանը՝ առանց կրթության առանձնահատուկ պայմանների .

կրթության առանձնահատուկ պայմաններ՝ կրթության առանձնահատուկ պայմաններիկարիք ունեցող անձի կրթության եւ ուսուցման կազմակերպման համարանհրաժեշտ հատուկ կրթական ծրագր
եւ ուսուցման մեթոդներ, ուսուցման անհատական տեխնիկական միջոցներ, կենսագործունեության միջավայր, ինչպես նաեւ մանկավարժական, սոցիալական եւ այլ ծառայություններ, առանց որ
կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց հանրակրթական եւ մասնագիտական կրթական ծրագրերի յուրացումը դժվար է կամ անհնարին.

հատուկ կրթական ծրագրեր՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձի համակողմանի զարգացմանը, նրա աշխարհայացքի ձեւավորմանը, նախասիրություններին
կարողություններին համապատասխան կրթության յուրաքանչյուր մակարդակի բովանդակությունը, մասնագիտական ուղղվածության եւ անհրաժեշտ գիտելիքների ու հմտությունների ծավալը.

ներառականկրթություն՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության համար առանձնահատուկ պայմանների ապահովման միջոցով նրանց համատեղ ուսուցո
հանրակրթական եւ մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում նման պայմանների կարիք չունեցող անձանց հետ.

հատուկ կրթական հաստատություն՝ կազմակերպություն, որը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց համար իրականացնում է կրթական ծրագրեր՝ կրթությ
առանձնահատուկ պայմանների ապահովման միջոցով.

կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցում՝ առողջական վիճակի պատճառով ժամանակավորապես կամ մշտապես ուսումնական հաստատությ
չհաճախող կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցողանձի համար համապատասխան ուսումնական հաստատության մանկավարժների կողմից ցուցաբերվող անձիտանն իրականաց
հանրակրթական եւ մասնագիտական կրթական ծրագրերի ուսուցման կազմակերպում.

ֆինանսավորման բարձրացված չափաքանակ՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած նվազագույն ֆինանսավորման չափ, որն անհրաժեշտ է կրթության առանձնահատ
պայմանների կարիք ունեցող երեխաների լիարժեք կրթության ապահովման համար:

Հոդված 2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին օրենսդրությունը

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին օրենսդրությունը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը, Ընտանեկան օրենսգիր
«Կրթության մասին», «Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին», «Երեխայի իրավունքների մասին» օրենքները, սույն օրենքը, այլ օրենքներ եւ իրավական ակտերը:

2. Եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են այլ նորմեր, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրերի նորմերը:

Հոդված 3. Օրենքի գործողության ոլորտը

Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է՝

1) կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող՝

ա) անձանց,

բ) երեխաների ծնողների կամ օրենքով սահմանված կարգով նրանց այլ օրինական ներկայացուցիչների,

գ) չափահաս անձանց՝ օրենքով սահմանված կարգով լիազոր ներկայացուցիչներ ճանաչված անձանց նկատմամբ.

2) կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթություն իրականացնող մանկավարժների, սոցիալական, առողջապահության եւ այլ ոլորտների աշխատակիցների նկատմամ

3) կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությունն ապահովող պետական կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, կազմակերպությունների
նրանց պաշտոնատար անձանց նկատմամբ:

Հոդված 4. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությունն պատակները

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության նպատակը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց իրենց ընդունակություններին
կարողություններին համապատասխան եւ առողջությանը համարժեք ուսումնական միջավայրում նրանց հասարակական հարմարեցման, ինքնասպասարկման ունակությունների ձեռքբերմ
աշխատանքային, մասնագիտական գործունեության եւ ընտանեկան կյանքին պատրաստվածության ապահովումն է:

2. Եթե կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձը սահմանված կարգով ճանաչված է հաշմանդամ, ապա կրթության առանձնահատուկ պայմանների անհրաժեշտությ
ներառվում է հաշմանդամի անհատական վերականգնման ծրագրում՝ հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:

Հոդված 5. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց պետական աջակցությունը

1. Պետությունը անհրաժեշտ պայմաններ է ստեղծում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող քաղաքացիների զարգացման առանձնահատկություններին համապատասխ
կրթություն ստանալու եւ սոցիալական հարմարվածությունն ապահովելու նպատակով:

2. Հատուկ կրթական հաստատություններում եւ ներառական կրթություն իրականացնող ուսումնական հաստատություններում պետական աջակցությունից օգտվում են կրթության առանձնահատ
պայմանների կարիք ունեցող հետեւյալ երեխաները.

ա) խոսքի ծանր խանգարումներ, հնչյունահնչույթային եւ խոսքի ընդհանուր թերզարգացում ունեցող երեխաները.

բ) լսողության խանգարում՝ չլսող (խուլ), թույլ լսող եւ լսողության կորուստ ունեցող երեխաները.

գ) տեսողության խանգարում՝ կույր, թույլ տեսնող, ուշ կուրացած, շլություն ունեցող երեխաները.

դ) մտավոր հետամնացություն ունեցող երեխաները.

ե) հենաշարժական համակարգի խախտումներ ունեցող երեխաները.

զ) հոգեբանական զարգացման խնդիրներ՝ ուսումնական ունակությունների զարգացման յուրահատուկ խանգարումներ ունեցող երեխաները.

է) վարքային եւ հուզակամային ոլորտի խանգարումներ ունեցող երեխաները:

3. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության իրավունքը ապահովելու նպատակով ուսումնական հաստատություններում կարող են առանձնացվել հատ
կրթության կառուցվածքային ստորաբաժանումներ, բացառապես կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմնի որոշմամբ:

4. Պետությունը բյուջետային նպատակային ֆինանսավորման միջոցով ապահովում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող քաղաքացիների համար կրթության պայմանն
ստեղծումը, պահպանումը եւ զարգացումը, որի ծավալները որոշվում են կրթության զարգացման պետական ծրագրերին համապատասխան:

5. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով իրականացվում են առանձին մարզակ
պարապմունքներ:

ԳԼՈՒԽ 2
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ, ՆՐԱՆՑ ԾՆՈՂՆԵՐԻ (ԱՅԼ ՕՐԻՆԱԿԱՆՆԵՐԿԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ) ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

Հոդված 6. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց իրավունքները

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմաններ սահմանելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պետպատվերի շրջանակում երեխան իրավունք ո
բժշկական ստուգման եւ բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման:

2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձինք իրավունք ունեն կրթական ծրագրերին, իրենց զարգացման առանձնահատկություններին եւ տարիքին համապատասխ
ստանալու՝

ա) նախադպրոցական, տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր եւ միջնակարգ ընդհանուր կրթություն՝ պետական եւ համայնքային հանրակրթական ուսումնական հաստատություններու
անվճար հիմունքներով.

բ) հատուկ կրթություն՝ հատուկ եւ ներառական կրթություն իրականացնող հանրակրթական պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար հիմունքներով.

գ) նախնական մասնագիտական (արհեստագործական), միջին մասնագիտական եւ բարձրագույն եւ հետբուհական մասնագիտական, հիմնական եւ լրացուցիչ կրթություն՝ համապատասխ
ուսումնական հաստատություններում պետպատվերի շրջանակում կամ օրենքով սահմանված այլ արտոնյալ հիմունքներով:

3. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձինք ուսումնառության ընթացքում իրավունք ունեն օգտվելու հանրակրթական եւ մասնագիտական ուսումնակ
հաստատություններում սովորողների՝ օրենսդրությամբ սահմանված իրավունքներից եւ պարտականություններից, ինչպես նաեւ հաշմանդամության դեպքում օգտվելու օրենքով սահմանվ
արտոնություններից:

4. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձինք կարող են ուսումնառության մեկ ձեւից անցնել այլ ձեւի կամ փոխադրվել առանձնահատուկ կրթության այլ ուսումնակ
հաստատություն՝ համաձայն կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգի:

5. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց ցուցաբերվում է հատուկ մանկավարժական օգնություն՝ ուսումնական հաստատություններում հաստիքագրված հատ
մանկավարժի եւ (կամ) վերականգնողական կենտրոններում եւ համայնքներում հատուկ մանկավարժական ծառայություններ կազմակերպելու միջոցով:

6. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձինք անհրաժեշտության դեպքում կարող են օգտվել օգնականի ծառայություններից: Օգնականի ծառայություններից օգտվելու կար
սահմանում է կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

Հոդված 7. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց ծնողների (այլ օրինական ներկայացուցիչների)իրավունքները

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց ծնողները (այլ օրինական ներկայացուցիչները) իրավունք ունեն՝

ա) մասնակցելու երեխայի անհատական ուսումնական ծրագրերի մշակմանն ու իրականացմանը.

բ) անձի առավել արդյունավետ դաստիարակության եւ զարգացման համար հատուկ գիտելիքներ ստանալու նպատակով որպես ունկնդիր ուսումնական հաստատության ղեկավարի թույլտվությ
մասնակցելու միջին մասնագիտական եւ բարձրագույն մասնագիտական կրթության ուսումնական հաստատությունների պարապմունքներին.

գ) ստանալու անհրաժեշտ խորհրդատվություն հատուկ կրթության հարցերով.

դ) օգտվելու օրենքով սահմանված այլ իրավունքներից:

ԳԼՈՒԽ 3
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

Հոդված 8. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությունս տանալու ձեւերը եւ դրանցիրականացման երաշխիքները

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությունը կարող է իրականացվել՝

ա) պետական եւ ոչ պետական հանրակրթական, մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում ներառական կրթության եւ տնային ուսուցման ձեւով.

բ) հատուկ կրթական հաստատություններում հատուկ կրթության եւ ուսուցման ձեւով.

գ) բուժական հաստատություններում (երկարատեւ ստացիոնար բուժման դեպքում) տնային ուսուցման ձեւով.

դ) օրենքով սահմանված այլ ձեւերով:

Հատուկ կրթական ուսումնական հաստատությունների տիպերը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

2. Պետական հատուկ կրթական ուսումնական հաստատությունները կարող են վերակազմակերպվել կամ լուծարվել, եթե սովորողների համար ապահովվում է հատուկ կրթությանը համարժ պայմաններով ուսուցումը:

3. Ոչ պետական հատուկ կրթական հաստատությունների վերակազմակերպման կամ լուծարման դեպքում սովորողներին երաշխավորվում է պետական ուսումնական հաստատություններում կրթությ իրավունքի իրականացում:

Հոդված 9. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության պետական կրթական չափորոշիչներըեւ ծրագրերը

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը, կրթական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագու սահմանվում են հանրակրթական եւ մասնագիտական չափորոշիչներով, ծրագրերով, իսկ դրանց յուրացման անհնարինության կամ դժվարության դեպքում նաեւ հատուկ կրթության չափորոշիչներ եւ ծրագրերով:

2. Պետական հատուկ կրթական չափորոշիչների մշակման, հաստատման եւ ներդրման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 10. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցողանձանց տնային ուսուցումը

1. Առողջական վիճակի պատճառով ուսումնական հաստատություններ ժամանակավորապես կամ մշտապես հաճախել չկարողացող կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձա համար կազմակերպվում է տնային ուսուցում համաձայն կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգի:

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցման իրավունք վերապահող հիվանդությունների ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետությ կառավարությունը:

2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցումն իրականացնում է սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված անձանց մշտական ուսումնառության վա ուսումնական հաստատության կամ այդ անձանց բնակության վայրին առավել մոտ գտնվող պետական, հավատարմագրված համապատասխան ուսումնական հաստատության, ինչպես նա անհատականմասնագիտական ուսուցում իրականացնող եւ համապատասխան լիցենզիա ունեցող վարպետը:

3. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցումը կազմակերպվում է կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմնի, ուսումնական հաստատությ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձի եւ (կամ) նրա ծնողների (օրինական ներկայացուցիչների) միջեւ պայմանագրի հիման վրա: Տնային ուսուցման պայմանագրի տիպա ձեւը հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

Հոդված 11. Ուսուցումը ստացիոնար բուժական հաստատության պայմաններում

1. Անձի կրթության իրավունքն ապահովելու նպատակով կրթության եւ առողջապահության մարմինները պարտավոր են հանրակրթական ծրագրերին համապատասխան կազմակերպել ստացիոն բուժական հաստատություններում երկարատեւ (ոչ պակաս, քան 21 օր) բուժման մեջ գտնվող երեխաների ուսուցումը:

2. Ստացիոնար բուժական հաստատություններում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխայի կրթությունն իրականացվում է տվյալ բուժական հաստատության եւ օրենք սահմանված կարգով իրավասու համարվող ուսումնական հաստատության միջեւ պայմանագրի հիման վրա: Պայմանագրի պատճենը ներկայացվում է կառավարության պետական կառավարմ լիազոր մարմին:

3. Ստացիոնար բուժական հիմնարկի պայմաններում ուսուցումը կազմակերպելու պայմանագրի տիպային ձեւը հաստատում են կրթության եւ առողջապահության պետական կառավարման լիա մարմինները:

Հոդված 12. Ներառական կրթությունը

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող քաղաքացիների զարգացման սոցիալական հարմարվածությունը եւ նրանց հասարակական ներառումը ապահովելու նպատակ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ուսումնական հաստատություններում կազմակերպվում է ներառական կրթություն:

2. Ներառական կրթությունն կարող է կազմակերպվել այն ուսումնական հաստատություններում, որոնք ապահովված են կրթության առանձնահատուկ պայմաններով: Ներառական կրթությ իրականացման կարգը եւ ներառական կրթությունն իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ցանկը սահմանում եւ հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

Հոդված 13. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց ամփոփիչ ատեստավորումը

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանրակրթական, մասնագիտական եւ հատուկ կրթական ծրագրերի ուսումնառությունն ավարտած եւ ամփոփ ատեստավորում անցած անձանց տրվում է կրթության համապատասխան մակարդակի ավարտական փաստաթուղթ (վկայական, ատեստատ, դիպլոմ), իսկ կրթական ծրագիրը չավարտած անձա սահմանված նմուշի ակադեմիական տեղեկանք:

Հոդված 14. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց բժշկահոգեբանամանկավարժականգնահատումը

1. Երեխաների ֆիզիկական, մտավոր եւ (կամ) հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունների բացահայտման եւ գնահատման, նրանց ընդունակություններին եւ կարողություններ համապատասխան կրթության իրականացման ձեւի ընտրության նպատակով ձեւավորվում են բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոններ: Բժշկահոգեբանամանկավարժակ գնահատում իրականացնող կենտրոնների նկատմամբ պահանջները եւ դրանց ցանկը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատումը կազմակերպվում է կրթության պետական կառավարման լիազոր մար հաստատած համապատասխան չափորոշիչների հիման վրա:

3. Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոնները՝

ա) սահմանում են երեխաների զարգացման առանձնահատկությունների առավել վաղ շրջանում բացահայտման, գնահատման եւ կրթության համար համարժեք պայմանների ապահովման հիմքերը.

բ) կազմում են համապատասխան եզրակացություն կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթության համար համարժեք պայմանների վերաբերյալ.

գ) մատուցում են խորհրդատվություն կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ծնողներին (այլ օրինական ներկայացուցիչներին).

դ) մատուցում են խորհրդատվություն մանկավարժության, առողջապահության եւ սոցիալական ոլորտների աշխատակիցներին երեխաների կրթության առանձնահատուկ պայմանների ապահովման կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կամ նրանց ծնողների (այլ օրինական ներկայացուցիչների) իրավունքների վերաբերյալ.

ե) ձեւավորում են կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների վերաբերյալ տվյալների բազա եւօրենքով սահմանված կարգով այն տրամադրում համապատասխ շահագրգիռ կազմակերպություններին:

Հոդված 15. Երեխային բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման ներկայացնելը

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմաններ սահմանելու նպատակով երեխան կարող է ներկայացվել բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման՝

ա) ծնողների (այլ օրինական ներկայացուցիչների) դիմումի հիման վրա՝ իր նախաձեռնությամբ կամ կրթության, առողջապահության եւ սոցիալական ապահովության համակարգի իրավա մարմինների եւ հասարակական կազմակերպությունների առաջարկով.

բ) դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտածորոշման հիման վրա:

2. Երեխայի բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատումը կազմակերպվում է ծնողի (կամ նրա այլ օրինական ներկայացուցչի) մասնակցությամբ:

Հոդված 16. Երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի վկայագրումը

1. Բժշկահոգեբանամանկավարժական կենտրոնի գնահատման արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության հիման վրա տարածքային կառավարման պետական մարմինը վկայագրում է երեխ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքը:

2. Երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի վերաբերյալ վկայագիրը հիմք է երեխայի կրթության ուսումնական հաստատությունն ընտրելու համար:

3. Երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի վերաբերյալ վկայագրի տիպային ձեւը մշակում եւ հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

4. Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոնների եւ տարածքային կառավարման պետական մարմինների պաշտոնատար անձինք Հայաստանի Հանրապետության օրենքնե համապատասխան պատասխանատվություն են կրում սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված փաստաթղթերում պարունակվող տեղեկությունների հավաստիության համար:

ԳԼՈՒԽ 4

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 17. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության իրավասությունը

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության իրավասությունն է՝

ա) հաստատել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների ստեղծման, վերակազմակերպման եւ լուծարմ կարգը.

բ) հաստատել հանրակրթական եւ հատուկ պետական ուսումնական հաստատությունների օրինակելի կանոնադրությունը.

գ) սահմանել պետական հատուկ կրթության չափորոշիչների մշակման, հաստատման եւ ներդրման կարգը.

դ) հաստատել հատուկ կրթության ծրագրերի լիցենզավորման կարգը.

ե) սահմանել հատուկ կրթական ուսումնական հաստատությունների տիպերը.

զ) սահմանել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցման իրավունք վերապահող հիվանդությունների ցանկը.

է) սահմանել նախնական (արհեստագործական) մասնագիտական կրթության եւ վարպետային ուսուցման այն մասնագիտությունների ցանկը, որոնք կարող են կազմակերպվել տնային ուսուցմ պայմաններում.

ը) սահմանել նախնական (արհեստագործական) մասնագիտական կրթության այն մասնագիտությունների ցանկը, որոնց դեպքում պարտադիր չէ առնվազն հիմնական կրթության հիմքը.

թ) սահմանել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթության ապահովման ֆինանսավորման բարձրացված չափաքանակը.

ժ) սահմանել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթությունը կազմակերպող մանկավարժների աշխատանքի վարձատրության արտոնյալ պայմանն հաշվարկման կարգը.

ժա) սահմանել բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոններին ներկայացվող պահանջները եւ դրանց ցանկը.

ժբ) սահմանել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար առանձին մարզական պարապմունքներ իրականացնելու կարգը.

ժգ) իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված այլ լիազորություններ:

Հոդված 18. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում կրթությանպետական կառավարման լիազոր մարմնի իրավասությունը

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմնի իրավասությունն է՝

ա) մշակել եւ հաստատել հատուկ, ընդհանուր եւ լրացուցիչ կրթության պետական կրթական չափորոշիչներ.

բ) սահմանել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցման կազմակերպման կարգը.

գ) հաստատել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցման պայմանագրի տիպային ձեւը.

դ) սահմանել հանրակրթական եւ հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների ընդունելության կարգը.

ե) իրականացնել հսկողություն առանձնահատուկ կրթության որակի եւ ուսուցման գործընթացի նկատմամբ՝ իր լիազորությունների սահմաններում.

զ) սահմանել ներառական կրթություն իրականացնելու կարգը.

է) սահմանել ներառական կրթություն իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ցանկը.

ը) ընդունել եւ իրականացնել քաղաքացիների առողջության պահպանմանը, հաշմանդամության կանխարգելմանը, կենսագործունեության սահմանափակումներով անձանց սոցիալակ հարմարեցմանն ուղղված համատեղ ծրագրեր ու միջոցառումներ: Այդ գործունեության համակարգման, հատուկ կրթության հարցերով տեղեկատվության եւ փորձի փոխանակման նպատակով կար են ստեղծվել միջգերատեսչական հանձնաժողովներ.

թ) սահմանել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց՝ օգնականի ծառայությունից օգտվելու կարգը.

ժ) իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված այլ լիազորություններ:

Հոդված 19 .Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում պետականկառավարման տարածքային մարմինների իրավասությունը
Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում պետական կառավարման տարածքային մարմինների իրավասությունն է՝
ա) ապահովել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթության քաղաքականության իրականացումը մարզի տարածքում.
բ) համակարգել եւ վերահսկել դպրոցական տարիքի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հաշվառումը, ապահովել նրանց ընդգրկումը ուսումնակ հաստատություններում.
գ) վկայագրել երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքը.
դ) իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եւ այլ իրավական ակտերով սահմանված լիազորություններ:

Հոդված 20. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում տեղականինքնակառավարման մարմինների իրավասությունը
Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունն է՝
ա) աջակցել համայնքի տարածքում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության պետական քաղաքականության իրականացմանը՝ Հայաստանի Հանրապետությ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով.
բ) իրականացնել նախադպրոցական եւ դպրոցական տարիքի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների հաշվառումը, ապահովել նրանց ընդգրկումը ուսումնակ հաստատություններում.
գ) իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եւ այլ իրավական ակտերով սահմանված լիազորություններ:

Հոդված 21. Վերահսկողությունը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությանկազմակերպման նկատմամբ
Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում են կրթության պետական կառավարման լիա մարմինը, պետական կառավարման տարածքային մարմինները, հիմնադիրները եւ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով լիազորված այլ մարմիններ:

ԳԼՈՒԽ 5
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆՀԻՄՔԵՐԸ

Հոդված 22. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման ֆինանսավորումը
1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթություն իրականացնող ուսումնական հաստատության ֆինանսավորման հիմնական աղբյուրները պետական եւ համայնքա բյուջեներն են, ինչպես նաեւ իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց (ներառյալ՝ օտարերկրյա պետությունների) կատարած ներդրումները, սեփական միջոցները, որոնք գոյացել են Հայաստա Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված գործունեությունից եւ այլ աղբյուրներից:
2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթություն իրականացնող ոչ պետական ուսումնական հաստատության ֆինանսավորման չափանիշները մեկ սովոր հաշվարկով չեն կարող ցածր լինել պետական համանման ուսումնական հաստատությունների համար պետական չափորոշիչներով սահմանված ֆինանսավորման բարձրացված չափաքանակից:
3. Հատուկ կրթության հաստատություններում, ներառական կրթությունն իրականացնող հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում, տնային ուսուցման պայմաններում, ստացիոն բուժական հաստատություններում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխայի կրթությունն իրականացվում է ֆինանսավորման բարձրացված չափաքանակով:
4. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար սահմանված ֆինանսավորման բարձրացված չափաքանակի սանդղակը՝ ըստ ուսուցման ձեւի եւ ուսումնակ հաստատության տիպի, սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 23. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթություն իրականացնող ուսումնականհաստատությունների նյութատեխնիկական եւ գիտամեթոդական ապահով
1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթություն իրականացնողուսումնական հաստատությունների նյութատեխնիկական բազան, կախված այդ հաստատությունն տիպերից եւ ձեւերից, ներառում է սովորողների համար անհրաժեշտ տարածքներ, կառույցներ, ինչպես նաեւ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց ուսուցման համ անհատական տեխնիկական միջոցներ եւ սարքավորումներ, համակարգչային դասարաններ, ներառյալ՝ վերականգնողական կաբինետների կազմավորում, մարզական եւ զանգվածա միջոցառումների կազմակերպում, սննդի, բժշկական սպասարկման, առողջարարական եւ բուժիչ-կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում, կենցաղ-տնտեսական եւ սանիտարահիգիեն սպասարկում եւ համապատասխան ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ գործառույթների իրականացում:
2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաները ապահովվում են դասագրքերով, հատուկ գրենական պիտույքներով ու հարմարանքներով, գիտամեթոդական նյութերով:
3. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության նյութատեխնիկական եւ գիտամեթոդական միջոցներով ապահովումը ֆինանսավորվում է պետական բյուջեի օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին:

Հոդված 24. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառիմասնագետների պատրաստումը
1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառի մասնագետների պատրաստումն իրականացվում է միջին մասնագիտակ բարձրագույն եւ հետբուհական մասնագիտական կրթության ուսումնական հաստատություններում եւ լրացուցիչ կրթության դասընթացներում:
2. Պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան մանկավարժական կրթության հիմնական ուսումնական ծրագրերի բովանդակությունը ներառում է հատուկ մանկավարժությ հիմունքների պարտադիր նվազագույնի ուսումնասիրությունը:

Հոդված 25. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության իրականացմանը մասնակից անձանցսոցիալական երաշխիքները եւ արտոնությունները
Ուսումնական հաստատություններում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կրթությունը կազմակերպող մանկավարժների աշխատանքի վարձատրությ հաշվարկման ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն կիրառվում են արտոնյալ պայմաններ:

ԳԼՈՒԽ 6
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

Հոդված 26. Միջազգային համագործակցությունը կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությանկազմակերպման բնագավառում
1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությանկազմակերպման բնագավառի միջազգային գործակցությունն իրականացվում է միջազգային պայմանագրերի հիմ վրա եւ ուղղված է բնագավառի զարգացմանը:
2. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպմանն առնչվող մարմինները, հաստատությունները, պետական եւ ոչ պետական կազմակերպությունն ինչպես նաեւ շահագրգիռ ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն մասնակցելու կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման միջազգային ծրագրե եւ նախագծերին, ներառյալ՝ մասնագետների պատրաստմանն առնչվող հարցերին:

ԳԼՈՒԽ 7
ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 27 . Պատասխանատվությունը սույն օրենքի խախտման համար
Սույն օրենքի պահանջների խախտումն առաջացնում է պատասխանատվություն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված կարգով:

Հոդված 28. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը
Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2005-2006 թվականների ուսումնական տարվա սկզբից (2005 թվականի սեպտեմբերի 1-ից):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ՝ Ռ. ՔՈՉԱՐՅԱՆ

24.06.2005 ՀՕ-136